

Міністерство освіти і науки України
 Полтавський державний аграрний університет
 Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
 Інститут модернізації змісту освіти МОН України
 ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
 Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
 Національної академії наук України»
 Одеський національний економічний університет
 Сумський національний аграрний університет
 Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
 Дніпровський державний аграрно-економічний університет
 Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
 Українсько-Британський Центр Центру Європейської освіти та іноземних мов Полтавського
 державного аграрного університету
 Glendale Community College of Maricopa Community College System, Arizona (США)
 Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
 WSHIU -Akademia Nauk Stosowanych w Poznaniu (Польща)
 Queen Mary University of London Ukrainian Society (Сполучене Королівство Великої Британії та
 Північної Ірландії)
 The University School of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
 Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
 University of Economics in Bratislava (Словаччина)
 Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
 Information Systems Management Institute (Латвія)
 Eurasian National University them. L. N. Gumilev (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

**«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

м. Полтава, 23 вересня 2025 року

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України»
Одеський національний економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського
Українсько-Британський Центр Центру Європейської освіти та іноземних
мов Полтавського державного аграрного університету
Glendale Community College of Maricopa Community College System,
Arizona (США)
Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
WSHIU -Akademia Nauk Stosowanych w Poznaniu (Польща)
Queen Mary University of London Ukrainian Society (Сполучене Королівство
Великої Британії та Північної Ірландії)
The University School of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Eurasian National University them. L. N. Gumilev (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство»

23 вересня 2025 року

Полтава 2025

УДК 005. 21 : 338. 43 : 005. 591. 6 /. 934 : 316. 46

DOI: <https://doi.org/10.32782/23-09-25-1>

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 23 вересня 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. Том 1. 310 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О. А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В. І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т. В. Воронько-Невіднича, д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М. В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д. В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н. В. Баган, PhD з економіки, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено.

Н. Дем'яненко, к.е.н., доцент,
Я. Павленко, здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня освіти,
Д. Царенко, здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня освіти,
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА: АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ

Інноваційний розвиток аграрних підприємств є ключовим чинником забезпечення їх конкурентоспроможності та сталого функціонування в умовах сучасних викликів, зокрема глобалізації, зміни клімату та економічної нестабільності. В Україні аграрний сектор займає важливе місце в економіці, тому впровадження інноваційних технологій є необхідною умовою для його модернізації та інтеграції в міжнародні ринки.

Дослідження показують, що рівень інноваційної активності в аграрному секторі України залишається недостатнім. Основними бар'єрами є:

обмежений доступ до фінансування, особливо для малих та середніх підприємств;

низький рівень цифровізації та автоматизації виробничих процесів;

відсутність ефективної системи управління інноваціями та недостатня кваліфікація кадрів.

Згідно з дослідженням Кучера Л. В. [1, с. 151], інвестиції в цифрові аграрні проекти є важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності та економічної ефективності українських підприємств. Це особливо актуально в умовах агробізнесу 4.0, де цифрові технології відіграють вирішальну роль у розвитку сільського господарства.

Згідно з дослідженням таких авторів як Мамчур В., Осетський В., Білявська Ю., Уманців Г., Білявський В. [2, с. 48], формування стратегічних векторів розвитку агробізнесу в Україні є невід'ємною частиною економічного розвитку в умовах післявоєнного відновлення. Це включає ідентифікацію завдань,

які забезпечать можливості для усунення негативних тенденцій, спричинених війною, та формування стратегічних векторів розвитку аграрного сектору.

Прикладами успішного впровадження інновацій є:

використання фінансових інструментів, таких як «врожайні розписки», що дозволяють фермерам використовувати майбутній врожай як заставу для отримання фінансування, є потужним інструментом для малого та середнього агробізнесу в Україні;

створення інноваційних парків, наприклад, BIONIC Hill в Україні, що сприяє розвитку стартапів та впровадженню новітніх технологій у аграрному секторі;

розвиток органічного ринку, проект «Розвиток органічного ринку в Україні» сприяв зростанню малих та середніх підприємств у секторі органічного харчування через розвиток органічних та регіональних продовольчих ланцюгів постачання.

Для забезпечення сталого інноваційного розвитку аграрного сектору необхідно:

посилити державну підтримку інновацій, включаючи фінансування наукових досліджень та розробок;

заохочувати співпрацю між науковими установами та аграрними підприємствами, створюючи платформи для обміну знаннями та технологіями;

розвивати інфраструктуру для підтримки інновацій, таку як інноваційні парки, технопарки та бізнес-інкубатори;

підвищувати обізнаність аграріїв щодо переваг впровадження інновацій та новітніх технологій.

Для успішного впровадження інновацій необхідним є забезпечення достатніх ресурсів підприємства, включно з фінансовими, матеріально-технічними та кадровими. Достатність ресурсів дозволяє не лише реалізувати нові технології, а й підтримувати їхнє постійне вдосконалення та адаптацію до ринкових умов. Дослідження свідчать, що підприємства з належним рівнем ресурсного забезпечення легше інтегрують цифрові технології, застосовують «зелені» рішення та підвищують ефективність виробництва [1, с. 152].

Для ефективного впровадження інновацій та подолання існуючих проблем необхідно вжити низку заходів: розробити інноваційну стратегію для кожного підприємства з урахуванням

його специфіки та ресурсних можливостей; інвестувати в цифрові технології, такі як системи точного землеробства, автоматизація процесів та використання штучного інтелекту; забезпечити навчання та підвищення кваліфікації персоналу, особливо в галузі цифрових технологій та управління інноваціями; створити сприятливе інвестиційне середовище, включаючи державні програми підтримки та залучення приватних інвестицій.

Отже, інноваційний розвиток аграрного підприємства є необхідною умовою для забезпечення його конкурентоспроможності та сталого функціонування. Впровадження інноваційних технологій дозволяє підвищити ефективність виробництва, знизити витрати та покращити якість продукції. Однак для цього необхідно створити сприятливе середовище для інновацій, включаючи державну підтримку, фінансування, навчання персоналу та розвиток інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Кучер Л. В. Впровадження інноваційних проєктів в агробізнесі України: стан та джерела фінансування. *Економіка та управління агропродовольчими ланцюгами*, 1. 45-58. 2020. С. 150-155.
2. Мамчур В., Осетський В., Білявська Ю., Уманців Г., Білявський В. Стратегічні вектори розвитку агробізнесу в Україні. *Економіка АПК*, 32(1), 33-46. 2025. С. 48-57.
3. BIONIC Hill Innovation Park. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/BIONIC_Hill_Innovation_Park (дата звернення: 15.09.2025).
4. Swiss-Ukrainian project «Organic Market Development in Ukraine». Wikipedia. 2012–2016. URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Swiss-Ukrainian_project_%22Organic_Market_Development_in_Ukraine%22_\(2012%E2%80%932016\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Swiss-Ukrainian_project_%22Organic_Market_Development_in_Ukraine%22_(2012%E2%80%932016)) (дата звернення: 15.09.2025).
5. IFC and SECO's implementation of crop receipts in Ukraine. OECD. URL: https://www.oecd.org/en/publications/blended-finance-case-studies_2fb90b9a-en/ifc-and-seco-s-implementation-of-crop-receipts-in-ukraine-to-improve-access-to-finance-for-agri-smes-docx_42605aa0-en.html (дата звернення: 10.09.2025).